

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive Research) เพื่อศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการแหล่งอารยธรรมเวียงกุมกามตำบลท่าวังตาล อำเภอสารภ จังหวัดเชียงใหม่ ของประชาชนใน 3 หมู่บ้านได้แก่ หมู่บ้านเจดีย์เหลี่ยม หมู่บ้านป่าเปอะ และหมู่บ้านช้างค้ำ

3.1 ประชากร

ประชากรเป้าหมายที่จะศึกษาประกอบด้วย ประชาชนใน 3 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่บ้านเจดีย์เหลี่ยม หมู่บ้านป่าเปอะ และหมู่บ้านช้างค้ำ มีทั้งหมดจำนวน 475 คน

3.2 วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาในครั้งนี้ผู้ศึกษาได้เลือกวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) โดยวิธีการหาขนาดกลุ่มตัวอย่างแบบทราบจำนวนประชากรที่ชัดเจนแน่นอน โดยการแทนค่าในสูตร Yamane (บุญธรรม กิจปริดาภิสุทธิ์, 2540: 71) ได้ดังนี้

จำนวนราษฎรที่อาศัยอยู่จริงของหมู่บ้านเจดีย์เหลี่ยมทั้งหมด	475 คน
จำนวนราษฎรที่อาศัยอยู่จริง ของหมู่บ้านป่าเปอะทั้งหมด	423 คน
จำนวนราษฎรที่อาศัยอยู่จริงของหมู่บ้านช้างค้ำทั้งหมด	587 คน
รวมจำนวนราษฎรที่อาศัยอยู่จริงของทั้ง 3 หมู่บ้านมีทั้งสิ้น	1,485 คน

(ข้อมูลจาก: กชช.2ต ตำบลท่าวังตาล)

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

เมื่อ	n	=	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	N	=	จำนวนหน่วยประชากร
	e ²	=	ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้

โดยในการศึกษาครั้งนี้ขอมให้มีความคลาดเคลื่อนในการสุ่มตัวอย่างร้อยละ 5 กำหนดได้
ดังนี้

$$n = \frac{1,485}{1+1,485(0.05)^2}$$

$$n = 315 \text{ คน}$$

จากการคำนวณจะได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 315คน เนื่องจากขนาดของประชากรแต่ละกลุ่มมีความแตกต่างกันจึงคำนวณตัวอย่างโดยการสุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของประชากร (Quota Sampling) ตามสูตรคำนวณ (กนกทิพย์ พัฒนาพัพันท์, 2539: 25) ดังตารางได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{เมื่อ } n_1 &= \text{จำนวนหน่วยตัวอย่างที่จะสุ่มจากแต่ละกลุ่ม} \\ N &= \text{จำนวนหน่วยตัวอย่างที่ต้องการทั้งหมด} \\ n_1 &= \text{จำนวนประชากรทั้งหมด} \\ N &= \text{จำนวนประชากรแต่ละกลุ่ม} \end{aligned}$$

ตารางที่ 3.1 การคำนวณหากลุ่มตัวอย่าง

เขตพื้นที่ศึกษา	จำนวนประชากร (คน)	การคำนวณ $n = \frac{nN}{N}$	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา (คน)
บ้านป่าเปาะ	423	= $423 / 1485 * 315$	90
บ้านเจดีย์เหลี่ยม	475	= $475 / 1485 * 315$	100
บ้านช้างค้ำ	587	= $587 / 1485 * 315$	125
รวม	1,485		315

จากผลการคำนวณจะได้กลุ่มตัวอย่างคือ กลุ่มตัวอย่างในเขตพื้นที่ หมู่บ้านเจดีย์เหลี่ยม จำนวน 100 คน และกลุ่มตัวอย่างในเขตหมู่บ้านช้างค้ำ จำนวน 125 คน และกลุ่มตัวอย่างในเขตหมู่บ้านป่าเปาะ จำนวน 90 คน ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ทั้งสิ้น จำนวน 315 คน

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) **ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)** รวบรวมข้อมูลโดยการใช้แบบสอบถามแบบปลายเปิดและปลายปิด (ข้อมูลเชิงปริมาณ) เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการแหล่งโบราณสถานในบริเวณแหล่งอารยธรรมเวียงกุมกาม จากประชาชนในเขตพื้นที่ ตำบลท่าวังตาล อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ทั้ง 3 หมู่บ้าน จำนวนรวมทั้งสิ้น 315 คน

2) **ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)** ผู้ศึกษาได้ศึกษาเอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องซึ่งประกอบไปด้วยหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการโบราณสถาน การค้นคว้าข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการโบราณสถานในประเทศไทย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัย รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง โบราณสถาน และข้อมูลจากหน่วยงานราชการ เช่น พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติเชียงใหม่ สำนักงานศิลปกรที่ 8 จังหวัดเชียงใหม่ หน่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมท้องถิ่น โรงเรียนสารภีวิทยาคม องค์การบริหารส่วนตำบลท่าวังตาล และศูนย์ข้อมูลเวียงกุมกาม รวมถึงสถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ การบริหารส่วนตำบลท่าวังตาล องค์การบริหารส่วนตำบลหนองผึ้ง องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหอย และศูนย์ข้อมูลเวียงกุมกาม

3.4 เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยเรื่องความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการแหล่งอารยธรรมเวียงกุมกามตำบลท่าวังตาล อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ในพื้นที่ 3 หมู่บ้าน คือ บ้านป่าเปอะ บ้านเจดีย์เหลี่ยม และบ้านช้างค้ำ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) มีลักษณะคำถามแบบปลายเปิดและปลายปิด (Open – Ended and Close – Ended Question) ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งสอบถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ เป็นต้น

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแหล่งอารยธรรมเวียงกุมกาม

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับแนวทางและรูปแบบในการพัฒนาแหล่งอารยธรรมเวียงกุมกาม

ส่วนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับผลกระทบที่ได้รับจากการพัฒนาแหล่งอารยธรรมเวียงกุมกามเป็นแหล่งท่องเที่ยว

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้จะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม จากประชาชนใน 3 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่บ้านเจดีย์เหลี่ยม หมู่บ้านป่าเปอะ และหมู่บ้านช้างค้ำ โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเวลาเดียว (เดือนมีนาคม 2550 – เมษายน 2550)

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและการหาค่าสถิติในการทำการค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

ข้อมูลส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแหล่งอารยธรรมเวียงกุมกาม การศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนใช้วิธี Summated Ratings หรือ Likert Mathod แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ มาก ปานกลาง น้อย ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

คำตอบ	คะแนน
มาก	3
ปานกลาง	2
น้อย	1

การกำหนดระดับการแปลผลโดยใช้สูตรการคำนวณดังนี้

$$\text{ความกว้างอันตรภาคชั้น} = \frac{\text{ค่าพิสัย}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$= \frac{\text{ค่าสูงสุด} - \text{ค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

จากผลการคำนวณดังกล่าวได้นำมาเป็นเกณฑ์วัดค่าเฉลี่ยได้ดังต่อไปนี้

$$= \frac{3 - 1}{3}$$

$$=$$

$$= 0.66$$

โดยนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยเลขคณิตการแปลความหมายระดับคะแนนเฉลี่ยโดยยึดเกณฑ์ตามที่ได้จากสูตรคำนวณระดับชั้น = 0.66 ดังนี้

มาก	หมายถึง	คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.00
ปานกลาง	หมายถึง	คะแนนเฉลี่ย 1.67 – 2.33
น้อย	หมายถึง	คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.66

ข้อมูลส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับแนวทางและรูปแบบในการพัฒนาแหล่งอารยธรรมเวียงกุมกาม การศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนใช้วิธี Summated Ratings หรือ Likert Method แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ มาก ปานกลาง น้อย ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

คำตอบ	คะแนน
มาก	3
ปานกลาง	2
น้อย	1

การกำหนดระดับการแปลผลโดยใช้สูตรการคำนวณดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{ค่าพิสัย}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{\text{ค่าสูงสุด} - \text{ค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \end{aligned}$$

จากผลการคำนวณดังกล่าวได้นำมาเป็นเกณฑ์วัดค่าเฉลี่ยได้ดังต่อไปนี้

$$\begin{aligned} &= \frac{3 - 1}{3} \\ &= 0.66 \end{aligned}$$

โดยนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยเลขคณิตการแปลความหมายระดับคะแนนเฉลี่ยโดยยึดเกณฑ์ตามที่ได้จากสูตรคำนวณระดับชั้น = 0.66 ดังนี้

มาก	หมายถึง	คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.00
ปานกลาง	หมายถึง	คะแนนเฉลี่ย 1.67 – 2.33
น้อย	หมายถึง	คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.66

